

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

แบบฟอร์มที่ ๔ สรุปบทเรียนการจัดการความรู้ภาพรวมหน่วยงาน

ชื่อเรื่อง “การจัดการความรู้ของสำนักโรคติดต่อทั่วไป ปีงบประมาณ ๒๕๕๘”

หลักการและเหตุผล

สำนักโรคติดต่อทั่วไปเป็นส่วนราชการขนาดใหญ่ มีบทบาทหน้าที่และภารกิจในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อทั่วไปหลายโรค ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน โดยเฉพาะกลุ่มวิชาการที่อยู่ในกระบวนการสร้างคุณค่าเท่านั้นที่มีความสำคัญ แต่กลุ่มต่างๆ ที่อยู่ในกระบวนการสนับสนุนก็ต้องมีความเข้มแข็งเพื่อผลักดันภารกิจของสำนักฯ ให้ลุล่วงตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ สำนักโรคติดต่อทั่วไป จึงกำหนดแผนการจัดการความรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสนับสนุน ได้แก่ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์ กลุ่มยุทธศาสตร์ และพัฒนาองค์กร และกลุ่มสื่อสารสาธารณะและภาคีเครือข่าย โดยหัวข้อความรู้ที่ได้รับการคัดเลือกมา “จัดการ” มีจำนวน ๓ หัวข้อ คือ

หัวข้อที่ ๑ “การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research หรือ R๒R)” ซึ่งเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการอย่างเป็นระบบของผู้ปฏิบัติงานประจำในการแก้ปัญหา และยกระดับการพัฒนางานที่รับผิดชอบ ดำเนินการอยู่ตามปกติ โดยมีผลลัพธ์เป็นการพัฒนานตนเองและเพื่อนร่วมงาน อันส่งผลกระทบในการบรรลุเป้าประสงค์สูงสุดของหน่วยงาน ทั้งนี้ ผลลัพธ์ของ R๒R ไม่ได้มุ่งหวังเพียงแค่ได้ผลงานวิจัยเท่านั้น แต่มีเป้าหมายที่จะนำผลงานวิจัย R๒R ไปใช้เพื่อพัฒนางานประจำอีกด้วย ลักษณะเช่นนี้ทำให้เกิดการต่อยอดการพัฒนางานอย่างไม่มีจบ ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรนั้นๆ ไปสู่การมีวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ในที่สุด

หัวข้อที่ ๒ “การปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน” ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการปฏิบัติงานการบริหาร supply อันเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของกลุ่มบริหารเวชภัณฑ์ แม้ว่าการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นภารกิจปกติ แต่ยังไม่มีการรวบรวมและจัดทำเป็นคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของเภสัชกร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในส่วนของกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน เป็นไปในแนวทางเดียวกันและช่วยลดความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น จึงควรรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานดังกล่าว เพื่อถ่ายทอดหรือเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

หัวข้อที่ ๓ “การจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา” เป็นกระบวนการสำคัญเพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุและครุภัณฑ์สำหรับใช้ในโครงการและแผนปฏิบัติการของกลุ่ม/ศูนย์/โครงการที่อยู่ในสังกัดของหน่วยงาน หากบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของระเบียบพัสดุก็อาจจะทำให้การจัดหาพัสดุไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งทำให้เสียเวลาในการส่งเรื่องกลับไปแก้ไขหรือต้องใช้เวลาในการดำเนินการจัดหานานขึ้น

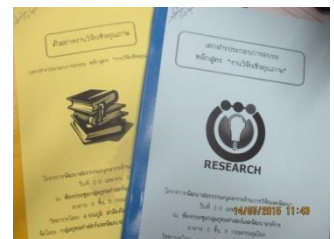
แม้ว่า สำนักโรคติดต่อทั่วไปจะมีโครงสร้างที่รับผิดชอบการจัดการความรู้ของหน่วยงาน คือ งานพัฒนาระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้ สังกัดกลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กร แต่ในการดำเนินงานจัดการความรู้ของสำนักโรคติดต่อทั่วไปนั้น จะอยู่ในรูปของคณะกรรมการจัดการความรู้ ตามคำสั่งสำนักโรคติดต่อทั่วไป ที่ ๙๐/๒๕๕๗ สั่ง ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ของสำนักโรคติดต่อทั่วไป ประกอบด้วยคณะที่ปรึกษา (รองผู้อำนวยการสำนักฯ และหัวหน้ากลุ่มทุกกลุ่ม) คณะทำงานฯ มีผู้อำนวยการสำนักฯ เป็นประธาน หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาองค์กรเป็นรองประธาน และนักวิชาการจากกลุ่มต่างๆ เป็นคณะทำงาน โดยให้คณะทำงานมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานและจัดทำแผนการจัดการความรู้ กำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน พิจารณา ทบทวน วิเคราะห์ และรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักโรคติดต่อทั่วไป คัดเลือกองค์ความรู้ที่จำเป็นมาจัดเก็บในคลังความรู้ ประสานความร่วมมือ ผลักดัน และดำเนินกิจกรรมตามแผนที่

กำหนดไว้ จัดทำเกณฑ์ชี้วัด และประเมินผลการดำเนินงาน จัดทำสรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามระบบการรายงาน และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ภาพรวมโครงการและผลการดำเนินงาน

“การจัดการความรู้ของสำนักโรคติดต่อทั่วไป ปีงบประมาณ ๒๕๕๘” มีหน่วยงานภายในที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการด้วยหลายหน่วยงาน ได้แก่ กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์ กลุ่มบริหารทั่วไป และกลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร ในขณะที่ “ผู้เกี่ยวข้อง” มาจากเกือบทุกหน่วยงานภายในสำนักฯ และจากหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัดกรมควบคุมโรค นอกจากนี้ ยังมี “ผู้เชี่ยวชาญ” ที่เป็น “Tacit Knowledge” มาจากหน่วยงานต่างๆ เช่น กองคลัง กรมควบคุมโรค, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เป็นต้น เนื่องจากหัวข้อความรู้ที่ได้รับการคัดเลือกมาเพื่อ “จัดการความรู้” นั้นมีความหลากหลาย กลุ่มเป้าหมายก็มีความแตกต่างกัน ดังนั้น เครื่องมือจัดการความรู้ที่เลือกใช้สำหรับแต่ละหัวข้อจึงแตกต่างกันไปด้วย ดังนี้

“การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย (Routine to Research หรือ R๒R)” คณะทำงานฯ ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการปรับกำหนดการบ้างเล็กน้อยเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจอื่นๆ ของบุคลากรส่วนใหญ่ มีการนำร่องกิจกรรมก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย” ภายใต้โครงการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสำนักโรคติดต่อทั่วไปด้านการวิจัยและพัฒนาฯ โดยเชิญนักวิชาการอาวุโสของสำนักฯ บรรยายเกี่ยวกับพื้นฐานงานวิจัย และการวิเคราะห์ความต้องการขององค์กรเพื่อกำหนดคำถามการวิจัย ซึ่งมุ่งเน้นที่การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายความคิดให้บุคลากรของสำนักฯ ที่เป็นนักวิจัยรุ่นเยาว์ สำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย” นั้น ผู้รับผิดชอบโครงการฯ เชิญอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มาบรรยายให้ความรู้ และเป็นที่ปรึกษางานวิจัย นอกจากนี้ ยังมีการจัดคลินิกที่เลี้ยง เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรสำนักฯ ที่มีความตั้งใจพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย สามารถจัดทำโครงร่างงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อบริหารงานวิจัยในขั้นตอนต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชิญนักวิจัยอาวุโสของสำนักฯ มาเป็นที่เลี้ยงและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานวิจัยด้วย องค์ความรู้อีกส่วนหนึ่งรวบรวมจากเอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย เนื่องจากบุคลากรของสำนักโรคติดต่อทั่วไปให้ความสนใจกับการทำวิจัยทั้งในแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้รับผิดชอบโครงการฯ จึงขยายเนื้อหาการอบรมและเพิ่มการฝึกปฏิบัติจากเดิมกำหนดไว้ ๔ ครั้ง เป็น ๗ ครั้ง ผู้เข้ารับการอบรม จะได้รับความรู้เกี่ยวกับ การวิเคราะห์สภาพปัญหาองค์กรและการปฏิบัติงาน การเรียนรู้กระบวนการวิจัยผ่านการฝึกปฏิบัติจริง การออกแบบพัฒนาเครื่องมือ การเรียนรู้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงานการวิจัย เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะทำงานฯ และผู้รับผิดชอบโครงการยังจัดกิจกรรม “ตั้งวงเล่า ...R๒R นำพาความสำเร็จ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจและจุดประกายความคิดในการเริ่มต้นพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยให้แก่บุคลากรที่สนใจ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับฟังและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานประจำสู่งานวิจัยกับบุคลากรของสำนักโรคติดต่อทั่วไปที่เคยประสบความสำเร็จในการพัฒนางานประจำให้เป็นงานวิจัยและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยในการพัฒนางานประจำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตัวอย่าง “เรื่องเล่า” ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้มารับบริการตรวจคัดกรองโรคไข้

เหลือing ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศท่าอากาศยานดอนเมือง และการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ในน้ำแข็งที่จำหน่ายในภัตตาคารและร้านอาหารภายในอาคารผู้โดยสารท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

“การปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน” เกสซ์กรของกลุ่มบริหารเวชภัณฑ์ที่ผ่านการอบรมการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการบริหาร Supply ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ และเข้าร่วมในคลินิกให้คำปรึกษาการเขียนกระบวนการคุณภาพ กรมควบคุมโรค ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้จัดทำเอกสารแนวทางการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน จากนั้น ผู้รับผิดชอบแผนฯ และผู้เกี่ยวข้องได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยมีผู้เข้าประชุมจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๔, ๖, ๙ และ ๑๒ และเจ้าหน้าที่จากกลุ่มบริหารเวชภัณฑ์ เพื่อรับทราบเรื่องกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีนให้เป็นแนวทางเดียวกัน และจะได้นำไปถ่ายทอดให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ต่อไป

ต่อมา กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์กำหนดจัดประชุมถอดบทเรียนและจัดทำแผนการบริหารจัดการคลังวัคซีนสำรองเพื่อตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ผู้เข้าประชุมประกอบด้วยเกสซ์กรหรือผู้รับผิดชอบงานบริหารจัดการวัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็นจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๔, ๖, ๙ และ ๑๒ เกสซ์กรและผู้รับผิดชอบงานการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีนของสำนักโรคติดต่อทั่วไป รวมทั้งหมด ๓๘ คน ด้วยเหตุนี้ผู้รับผิดชอบแผนฯ จึงจัดทำแบบสอบถามสำหรับผู้เข้าประชุมถอดบทเรียนและจัดทำแผนการบริหารจัดการคลังวัคซีนสำรองฯ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและประเมินความพึงพอใจของหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนฯ ตามแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เข้าประชุมฯ ส่งแบบสอบถามคืนจำนวน ๒๓ ชุด เป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนการจัดการความรู้ได้แก่ ๑) ผู้ขอสนับสนุนฯ ร้อยละ ๙๕ ได้รับวัคซีน ครบถ้วน ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ๒) ไม่มีข้อร้องเรียนเรื่องคุณภาพวัคซีนจากผู้ขอรับการสนับสนุนฯ ๓) หน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนวัคซีน ร้อยละ ๙๕ มีความพึงพอใจ การจัดการความรู้ของสำนักฯ ตามแผนการจัดการความรู้ที่ ๒ เรื่อง “การปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน” ประสบความสำเร็จด้วยดี โดยสามารถดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนฯ ครบทุกกิจกรรม แม้ว่าบางกิจกรรมอาจต้องล่าช้ากว่ากำหนดหรือบางกิจกรรมต้องดำเนินการเร็วกว่าที่คาดไว้ เกสซ์กรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีนทั้งของสำนักโรคติดต่อทั่วไปและผู้รับผิดชอบงานบริหารจัดการวัคซีนและระบบลูกโซ่ความเย็นจากสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๔, ๖, ๙ และ ๑๒ สามารถใช้ “เอกสารแนวทางการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน” เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยลดความผิดพลาดในส่วนของการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน ทำให้ผู้รับการสนับสนุนได้รับวัคซีนถูกต้อง ตรงเวลา วัคซีนไม่เสื่อมสภาพจากกระบวนการบรรจุ และขนส่งที่ไม่ถูกต้อง

“การจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา” ในการจัดการความรู้เรื่องนี้ ใช้การอบรม/พูดคุยแบบเวทีกลุ่มเฉพาะ (Focus Group) คือ การมารวมตัวกันของบุคลากรจากกลุ่มต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ/จัดจ้าง รวมทั้งเจ้าหน้าที่พัสดุของสำนักโรคติดต่อทั่วไป และเชิญ “ผู้รู้” คือ เจ้าหน้าที่พัสดุจากกองคลัง กรมควบคุมโรค มาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ/ระเบียบการจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา จากนั้นเป็นการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคที่เคยพบและแนวทางการแก้ไขปัญหา และเชิญข้าราชการบำนาญ สำนักโรคติดต่อทั่วไป ซึ่งในอดีตเคยปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างานพัสดุของสำนักโรคติดต่อทั่วไป มาร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้วย ซึ่งจากการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์นี้ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบปัญหาและแนวทางการรับมือ/แก้ไขปัญหา

ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถจัดทำแผนสำรองหรือดำเนินการ “อุดช่องว่าง” ได้ก่อนที่จะเกิดปัญหา เพื่อให้การจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทุกระเบียบราชการ ผู้เกี่ยวข้องได้รับวัสดุครุภัณฑ์ที่ถูกต้อง ทันเวลาที่กำหนด ในการอบรมนี้ ผู้รับผิดชอบแผนปฏิบัติการฯ และผู้เกี่ยวข้อง รวบรวมความรู้/องค์ความรู้ เกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ โดยวิธีสอบราคามาจัดทำเป็นเอกสารคู่มือ/แนวทาง ประกอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คำถาม-คำตอบปัญหาด้านการจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารงานพัสดุ (ในส่วนของวิธีสอบราคา) ตัวอย่างผลงานการจัดซื้อโดยวิธีการสอบราคา ข้อควรระวังในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคาได้ใช้ประโยชน์ เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับการปฏิบัติงานต่อไป

เนื่องจากกระทรวงการคลังได้พัฒนาระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ และมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e-market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e-bidding) ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๙ ง ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ โดยยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างแบบเดิมและนำ e-bidding มาใช้บังคับสำหรับส่วนราชการนำร่องในระยะแรก และเริ่มให้ส่วนราชการอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางเดียวกันตั้งแต่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป (e-bidding คือ การรวมวิธีสอบราคา วิธีประกวดราคา และวิธี e-auction เข้าด้วยกัน) ด้วยเหตุนี้ ผู้รับผิดชอบแผนปฏิบัติการฯ และผู้เกี่ยวข้อง จึงไม่สามารถติดตามประเมินผลผู้ที่เข้ารับการอบรม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคม – สิงหาคม ๒๕๕๘ มาวิเคราะห์ได้ แต่จะใช้ข้อมูลเท่าที่มีอยู่ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน ๒๕๕๘ มาวิเคราะห์แทน รวมทั้งนำข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ – ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับ ซึ่งจากข้อมูลที่รวบรวมได้ เมื่อนำมาวิเคราะห์พบว่า ในช่วงระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ สำนักโรคติดต่อทั่วไปไม่มีการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ วัคซีน เวชภัณฑ์ และอื่นๆ จำนวน ๑๖ เรื่อง แบ่งเป็นก่อนการจัดประชุม Focus Group (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) จำนวน ๙ เรื่อง และหลังการจัดประชุม Focus Group จำนวน ๗ เรื่อง โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ที่ดำเนินการก่อนการจัดประชุม Focus Group ประสบปัญหาต้องยกเลิกไป เนื่องจากไม่มีผู้ยื่นซองเสนอราคา สาเหตุ คือ ราคากลางที่กระทรวง ICT กำหนดสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กนั้นต่ำกว่าราคาในท้องตลาด จึงไม่มีผู้ยื่นเสนอราคา หรือถ้ามีผู้ยื่นเสนอราคา ราคาที่เสนอจะสูงกว่าราคากลางที่กำหนด ทำให้ต้องยกเลิกการจัดซื้อ เพราะผู้ยื่นเสนอราคาไม่สามารถลดราคาลงได้อีก นอกจากนี้ การกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะในการจัดซื้อ/จัดจ้าง เจ้าของโครงการต้องกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะให้ละเอียด ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อให้การดำเนินการเปิดซองสอบราคาสามารถดำเนินการได้โดยสำเร็จ เพื่อให้ได้ผู้ขาย/ผู้รับจ้าง โดยไม่ต้องยกเลิกการเปิดซองสอบราคา หรือเพื่อมิให้เกิดการร้องเรียนเกี่ยวกับผลการสอบราคาเนื่องจากการกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะไม่ละเอียดชัดเจน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการจัดซื้อจะเปลี่ยนไปเป็น e-bidding ซึ่งเป็นการเปลี่ยนที่วิธีการ แต่หลักเกณฑ์ส่วนใหญ่ยังเหมือนเดิม ยกตัวอย่างการจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ในอดีตที่ผ่านมา สำนักโรคติดต่อทั่วไปดำเนินการจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์โดยวิธีสอบราคา จำนวนหลายรายการ ในการเปิดซองสอบราคามักจะพิจารณาราคาต่อหน่วยหรือต่อรายการ ซึ่งในบางครั้งผู้ยื่นซองเสนอราคาต่อหน่วยของครุภัณฑ์รายการหนึ่ง (สมมติ เครื่องสำรองไฟฟ้า)

ต่ำกว่าเกณฑ์ราคากลางมาก ในขณะที่เดียวกันก็เสนอราคาของครุภัณฑ์รายการหนึ่ง (สมมติ เครื่องพิมพ์) สูงมากกว่า เกณฑ์ราคากลาง ทำให้ไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์รายการเครื่องสำรองไฟฟ้าได้ แม้ว่าราคารวมจะไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติให้จัดซื้อ จึงทำให้เสียโอกาสในการจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องสำรองไฟฟ้าเพื่อนำมาใช้งาน เนื่องจากในแต่ละปี ราคาของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ในท้องตลาดมีความผันผวนเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากอยู่เสมอ แต่การปรับปรุงคุณลักษณะ และเกณฑ์ราคากลางของเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีเพียงปีละ ครั้งเท่านั้น การพิจารณาราคาต่อหน่วยหรือต่อรายการจึงเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถจัดซื้อครุภัณฑ์บางรายการได้ ดังนั้น การจัดซื้อครุภัณฑ์หลายรายการในปัจจุบันและในอนาคต อาจขออนุมัติเฉพาะราคารวม โดยมีข้อกำหนดราคาในแต่ละรายการ การให้ผู้เสนอราคา เสนอราคาเฉพาะราคารวม ย่อมทำให้เกิดความสับสนในการพิจารณาราคาและเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานด้านพัสดุ

บทสรุปการเรียนรู้

“การจัดการความรู้ของสำนักโรคติดต่อทั่วไป ปีงบประมาณ ๒๕๕๘” ประกอบด้วยหัวข้อความรู้จำนวน ๓ หัวข้อ คือ การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย การปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีน และการจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา ซึ่งแต่ละหัวข้อความรู้เหล่านี้ล้วนมีความสำคัญในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากร กล่าวคือ ผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการพัฒนาประจำสู่งานวิจัยจะมีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา โดยสามารถพัฒนางานประจำของตนเองให้เป็นงานวิจัยซึ่งผลจากการวิจัยนั้นจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของงานในความรับผิดชอบได้ นอกจากนี้ ผู้เข้ารับการอบรมยังได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงกระบวนการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยตามภารกิจงานป้องกันควบคุมโรคติดต่อทั่วไปของกลุ่มงานอื่นในสังกัดสำนักโรคติดต่อทั่วไป ทำให้เกิดการขยายแนวคิดและองค์ความรู้ในเชิงกว้าง สำหรับ “ความได้เปรียบ” ที่สำนักโรคติดต่อทั่วไปจะได้รับจากผลงานการวิจัยที่เป็นผลงานของบุคลากรในสังกัด คือ ผลงานการวิจัยจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพงานของสำนักฯ ทำให้สำนักฯ เกิดการเปลี่ยนแปลงและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานอื่น สำหรับหัวข้องานวิจัยที่อยู่ระหว่างการเก็บข้อมูล วิเคราะห์และแปลผล อาทิเช่น การสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการและพนักงานราชการสำนักโรคติดต่อทั่วไป ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ การพัฒนาวิธีการส่งหนังสือราชการเพื่อสำรวจปริมาณความต้องการใช้วัคซีนไขหวัดใหญ่ในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และระดับความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในเด็กไทยอายุ ๑-๖ ปี ในกลุ่มแรงงานไทย เคลื่อนย้ายของจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ และ ๔ เป็นต้น ซึ่งจะมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน R๒R ในวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมชม เทพยสุวรรณ อาคาร ๓ ชั้น ๕ กรมควบคุมโรค และมีผลงานวิจัยที่น่าสนใจจำนวน ๘ เรื่อง ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนการเรียนรู้เรื่องการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารเวชภัณฑ์ ในส่วนกระบวนการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีนนั้น ทำให้เภสัชกรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในส่วนของการเบิกจ่าย บรรจุ และจัดส่งวัคซีนสามารถปฏิบัติงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งช่วยลดความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้น ทำให้ผู้รับการสนับสนุนวัคซีนได้รับวัคซีนถูกต้อง ตรงเวลา วัคซีนไม่เสื่อมสภาพจากกระบวนการบรรจุและขนส่งที่ไม่ถูกต้อง ผลการดำเนินงานตามแผนฯ นี้ บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ๒ ตัว คือ ไม่พบข้อร้องเรียนเรื่องคุณภาพวัคซีน และหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนร้อยละ ๑๐๐ มีความพึงพอใจ (ร้อยละ ๖๘.๔๒ พึงพอใจมาก และร้อยละ ๓๑.๕๘ พึงพอใจปานกลาง สำหรับหน่วยงานที่ต้องจัดซื้อจัดหาวัสดุครุภัณฑ์เพื่อใช้ในโครงการต่างๆ รวมทั้งเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามภารกิจของหน่วยงานนั้น การจัดหาพัสดุในวงเงินเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) แต่ไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน) จะใช้วิธีสอบราคา ซึ่งบุคลากรของสำนักโรคติดต่อทั่วไปมีหลายกลุ่มงานที่ต้องดำเนินการตั้งเรื่องเพื่อจัดซื้อจัดหาพัสดุโดยใช้วิธีดังกล่าว ดังนั้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในเวทีกลุ่มเฉพาะ (Focus Group) จึงสามารถจัดเตรียมเอกสารในการขออนุมัติ แต่งตั้งคณะกรรมการชุดต่างๆ และประมาณการวันที่ในการตั้งเรื่องขออนุมัติจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคาได้ตรงตามความต้องการ ไม่ต้องนำเรื่องกลับไปแก้ไข ส่งผลให้สามารถจัดซื้อ/จัดหาได้อย่างรวดเร็ว ผลการดำเนินงานตามแผนฯ นี้ บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดทั้ง ๒ ตัว คือ มีผู้เข้าร่วมเวทีกลุ่มเฉพาะมากกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ และในการตั้งเรื่องเพื่อจัดหาพัสดุโดยวิธีสอบราคา ไม่พบเรื่องที่ต้องส่งกลับไปแก้ไขอีก

หลังจากการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องนำความรู้ที่ได้มาไปปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อไม่ให้สิ่งที่เรียนรู้นั้นต้องสูญเปล่า นอกจากนี้ จะต้องสามารถถ่ายทอดและแบ่งปันให้ผู้อื่นได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้วย เพื่อขับเคลื่อนหน่วยงาน/องค์กรให้ก้าวหน้าและเกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ สำนักโรคติดต่อทั่วไปยังมีกิจกรรมการจัดการความรู้อื่นๆ อีก ได้แก่ **การจัดมุมความรู้สู่ผองเพื่อน** (Knowledge & Friends Corner หรือ KFC) โดยนำเสนอเรื่องราวต่างๆ ที่มีสาระน่าสนใจแก่บุคลากรและผู้สนใจที่ผ่านไปมา ซึ่งเรื่องราวต่างๆ จะเปลี่ยนไปทุกเดือน เช่น กรมควบคุมโรคเตือนประชาชนช่วงน้ำท่วมขังและหลังน้ำลดเสี่ยงไฟฟ้าดูด / ๗ วิธีทำ Presentation ให้น่าสนใจ / ๑๐ เคล็ดลับเก่งภาษาอังกฤษ / ครีมหอยทาก / ข้าวมันไก่ / World TB Day / Knowing MERS / การซ่อมแซมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เบื้องต้น เป็นต้น **การสรุปบทเรียน** เป็นการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ของสำนักโรคติดต่อทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักฯ มีกระบวนการทำงาน และผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้รับผิดชอบงานจัดการความรู้ของสำนักฯ จึงจัดประชุมสรุปบทเรียนเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูลผลการดำเนินงานปัจจัยสู่ความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและคำแนะนำสำหรับการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ **การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ/หรือ “สภากาแฟ” (Knowledge Café)** ซึ่งนอกจากจะเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แล้ว ยังใช้เป็นเวทีฝึกหัดการนำเสนอ การพูดในที่ชุมชน การแสดงออก ฯลฯ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ เรื่องที่นำเสนอในเวทีนี้ ได้แก่ เรื่อง “การเขียนรายงานผลการศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ” (ประเทศจีน และประเทศเมียนมาร์) เรื่อง “รักมะหมา.. บอกลา Rabies” เรื่อง “ประสบการณ์จากแดนอาทิตย์อุทัย” และเรื่อง “Nippon Gossip”

รายชื่อคณะทำงาน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	กลุ่ม	e-mail
๑	นางสีวิกา แสงธราทิพย์	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร	seeviga@yahoo.com
๒	นางสุนันทา สีโท	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร	sunanta.seetho@gmail.com
๓	นางสาวกัญญารัตน์ พึ่งประยูร	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร	phkanyarat@hotmail.com
๔	นางสาวศิริพร กาศหาญ	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร	poonim.8585@gmail.com
๕	นางสาวกรรณิศา ยอดศรี	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนางานองค์กร	songmobile@hotmail.com
๖	นางสาววันวิสา ตุ่มคร้าม	กลุ่มบริหารทั่วไป	kaimuk21@hotmail.com
๗	นายอภิชัย พจนเลิศอรุณ	กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์	idol_99_2000@yahoo.com
๘	นายขัตติยะ อุทม่อ	กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์	kub-2007@hotmail.com
๙	นางสาวปิยะนาถ เชื้อนาค	กลุ่มบริหารเวชภัณฑ์	indee_indy@msn.com